

ятелства, учителите и родителите. В противен случай не може да се очакват никакви положителни промени за ромите в системата на българското образование. Същевременно трябва добре да се знае, че ако училищата по ромските квартали се закрият веднага, а ромите и неромите не са готови за този акт, това непременно ще доведе до още по-голямо изключване на ромите, живеещи в обособените квартали, от образователния процес. Необходимо е предприемането на следните стъпки в това отношение:

- a) постепенно ликвидиране на сегрегацията в образованието на ромските деца и осигуряване на равен достъп за тях до качествено образование в единните интегрирани училища извън ромските градски гета;
- б) всяка община, на чиято територия има сегрегирано училище за ромски деца, да създаде своя програма за постепенно интегриране на ромчетата с връстниците им от училищата извън гетата. Изготвянето на тези програми да става според ситуацията на място и с участието на експерти от системата на образованието, специалисти от нестопански организации, заинтересовани родители и общественици, като планираните срокове не бива да надхвърлят 10 години за гетата в големите областни центрове и 5 години в по-малките градове;
- в) осигуряване на възможност за широко обсъждане на тези програми с цел „затопляне“ на общественото мнение чрез медиите, специализираните педагогически издания, семинари, работни срещи и т.н.;
- г) създаване на банка от информация за броя на училищата в страната, подлежащи на десегрегация; брой на учениците и учителите в тях; експертни оценки на възможностите за най-безболезнена интеграция;
- д) изработване на допълнителни учебни пособия, които:
  - » да спомогнат за интеграция на ромчетата в училищата извън ромските квартали;
  - » да обосновават нуждата от равен достъп на ромските деца с останалите до качествено образование;
- е) на базата на проектите на НСО, свързани с образованието на ромите, да бъде създадена банка от информация и самите НСО да бъдат привлечени за пампъри;
- ж) МОН да възложи на ИО на МОН да бъдат координатори и пряко да носят отговорност за изпълване със съдържание процеса на интеграция на ромските деца сред българските им връстници;
- з) стройна и ясна организация на транспортирането на ромските деца там, където се налага;
- и) въвеждане на длъжността „помощник на учителя“ в номенклатурата от длъжности в системата на средно образование със следните основни функции:
  - » да бъде застъпник и посредник на ромското дете в мултикултурна и мултиетническа среда в училище и в останалите институции;
  - » да подпомага учителя, като осигурява редовното присъствие на децата в клас;
  - » да превежда на майчиния език, когато това е необходимо;
  - » да работи с родителите;
  - » да посредничи между НСО и училищата.

Тази длъжност да бъде валидна само за целодневните градини, полуденевните градини, подготвителен и първи клас.

- и) привличане на финансови средства чрез проекти за грантове от Световната банка, Европейския съюз и други финансови институции за подпомагане на общщините в процеса на интеграция на ромските деца в общеобразователните училища. Средствата да се използват за предоставяне на безплатни транспортни услуги, учебници и топъл обяд за децата от социално слаби семейства.

2. Преустановяване на съществуващата практика нормално развити деца да попадат в училища за деца с умствена изостаналост.

- а) засилване на контрола върху диагностичните комисии, създадени съгласно чл. 37 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета. Утвърждаване на Наредба, съгласно чл. 16, т.